

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงในภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า กำหนดคุณสมบัติของชุดการสอนซึ่งมีลักษณะเป็นชุดการสอนที่ใช้ประกอบการบรรยาย ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อย 5 หน่วยการเรียนรู้คือ 1. ระบบเสียง 2. เสียงสระ 3. เสียงพยัญชนะ 4. เสียงวรรณยุกต์ 5. พยางค์และคำ การสร้างชุดการสอนดำเนินการตามแนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์ 4 ขั้นตอนคือ 1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การวางแผนการสอน 3. การผลิตสื่อการสอน 4. การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านขั้นตอนการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยอาศัยดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ ค่าความยากง่ายระหว่าง .20-.80 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 95.06/87.91 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การทำวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงในภาษาไทยผลการทดลองครั้งนี้พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 95.06/87.91 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบตามแนวคิดในการสร้างชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526, หน้า 455)

1. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาและจำแนกเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิพนธ์ สุขปริดี (2528, หน้า 46) ที่กล่าวไว้ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนย่อย ๆ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสุดท้าย เช่น เริ่มจากเรื่องง่าย ๆ หรือสิ่งที่รู้แล้วเพื่อสร้างแรงจูงใจเริ่มแรกเสียก่อนแล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้นการเรียนรู้จากสิ่งง่าย ๆ ที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์เดิมไปสู่สิ่งใหม่ตามขั้นตอนทีละน้อย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าบทเรียนนั้นไม่ยากเกินไปและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน เพราะความสำเร็จในการเรียนแต่ละขั้นตอนจะเป็นแรงจูงใจให้เขาเรียนในขั้นตอนต่อไปโดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่าย

2. เป็นชุดการสอนที่สร้างความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดยในชุดการสอนนั้นได้ใช้กิจกรรม เพลง เกม เป็นสื่อประกอบในการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน เป็นที่ดึงดูดความสนใจให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก และในกิจกรรมกลุ่มก็เหมือนกับการเล่นเกมที่สนุกสนานและท้าทายทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อและตั้งใจทำกิจกรรมกลุ่มด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดี ดังนั้นในการสอนแต่ละครั้งผู้เรียนจะสนใจเรียนด้วยความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนโดยไม่ต้องบังคับซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ชำนาญกิจ (2533, หน้า 41) ที่ว่าการเรียนถ้าผู้เรียน เรียนอย่างมีความสนใจจะก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลพร คำสะอาด (2541, หน้า 93) การสอนโดยใช้กิจกรรม เพลง และเกมประกอบนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุการนำเพลงและเกมที่นักเรียนรู้จักคุ้นเคยมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ทำให้นักเรียนตื่นตื้นเกิดความเพลิดเพลิน สนใจ ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน กิจกรรม เพลง เกม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดอารมณ์เพลิดเพลินในการเรียน

3. เป็นชุดการสอนที่ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติโดยการทำงานกลุ่ม และการทำงานเป็นรายบุคคลในการทำงานกลุ่มผู้วิจัยได้ชี้แจงให้แต่ละคนเข้าใจบทบาทของตนเองและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้วยความสนใจและยินดีรับฟังคำแนะนำอย่างเด็กเก่ง การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มดังกล่าวจะทำให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มโดยปฏิบัติจริงด้วยตนเองเช่นการสร้างคำในการเล่นเกม เมื่อนักเรียนเกิดทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้องจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มแล้ว ก็ให้แต่ละคนฝึกการทำกิจกรรมเดี่ยวที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมกลุ่ม เมื่อผู้เรียนได้ฝึกซ้ำในสิ่งที่มีความสามารถก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านความเข้าใจให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. เป็นชุดการสอนที่จัดลำดับการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ โดยใช้สื่อประสม เพราะเรื่องเสียงในภาษาไทยนั้นมีเนื้อหาเป็นนามธรรมยากแก่การเข้าใจ ดังนั้นการจัดประสบการณ์

ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จึงต้องใช้สื่อหลายอย่างมาสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และหลักการใช้สื่อประสมในชุดการสอนเรื่องเสียงในภาษาไทยนั้นได้มีการแสดงลำดับความคิด โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนได้มีความรู้เบื้องต้นจากการอ่านบัตรเนื้อหาจนแล้วจึงนำความรู้ที่นำมาเชื่อมโยงกับการทำกิจกรรมในเกม เพลง ทั้งที่เป็นกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว

จากเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเป็นชุดการสอนที่ผ่านการขั้นตอนการผลิตอย่างเป็นระบบ เป็นชุดการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยการเร้าความสนใจของผู้เรียนให้มีการตั้งใจเรียนด้วยความกระตือรือร้น ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงจนเกิดทักษะการปฏิบัติและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อประสมที่ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้จนเกิดความรู้ความเข้าใจตามจุดประสงค์ นอกจากนั้นแล้วยังเป็นชุดการสอนที่จัดกิจกรรมให้เกิดสมรรถภาพการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นผลให้ชุดการสอนเรื่องเสียงในภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ได้ตั้งไว้

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องเสียงในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับ นิรมล มีสมบัติ (2537) ที่สร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องพระพุทธศาสนา ผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.19/86.25 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลการศึกษาค้นคว้าของ อารณ เชาว์ชาญ (2538) ที่สร้างชุดการสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการหารผลปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.00/83.60 และคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบมีการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มย่อยถึง 2 ครั้ง เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถัดดา สุขปรีดี (2523, หน้า 31) ได้กล่าวไว้ว่าชุดการสอนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเชื่อถือได้เพราะชุดการสอนผลิตขึ้นด้วยวิธีการเข้าสู่ระบบ (System Approach) โดยมีการทดลองใช้และปรับปรุงจนกระทั่งแน่ใจว่าได้ผลดีหลายครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าได้ชุดการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, หน้า 121) ได้กล่าวว่าไม่ว่าจะเป็นชุดการสอนใดย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนหากได้มีการผลิตมีการทดสอบและวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำชุดการสอนไปใช้ในสภาพเดียวกับที่ผู้วิจัยทำการทดลองจึงจะได้ผลดีภายใต้เงื่อนไขที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เช่น ดำเนินกิจกรรมการเล่นเกมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ในจำนวนกลุ่มละ 1-5 คนถือว่าเป็นขนาดกลุ่มเล็ก ถ้านำกิจกรรมการเล่นเกมไปใช้ในกลุ่มนักเรียนมากกว่านี้เราจะต้องปรับกิจกรรมให้เหมาะสม
2. เวลาที่ใช้ในการเรียนในชุดการสอนแต่ละหน่วยย่อย ควรปรับให้เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียนแต่ละห้องเรียน
3. ในการทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่กว่าที่ผู้วิจัยทำการวิจัย ครูควรจะมีกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้ศึกษาความแตกต่างของความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอน
2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อการเรียนและวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนในเนื้อหาวิชาอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป
3. ควรมีการสร้างชุดการสอนภาษาไทยในเนื้อหาอื่นๆ และระดับชั้น ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมให้แพร่หลายมากขึ้น